

Γιατί οι πολιτικοί αγαπούν το κυπριακό;
Το κυπριακό πρόβλημα και ο εθνικισμός χαρίζουν
υγεία και χαμόγελα στο κράτος και το κεφάλαιο...

Και την έβδομη ημέρα η Εξουσία είπε: «Εγένετο το Κυπριακό πρόβλημα και ας μη λυθεί ποτέ!»

Αντίθετα με τις διαδεδομένες αντιλήψεις, η γέννηση του εθνικισμού (και ο διαχωρισμός των δύο κοινοτήτων) στην Κύπρο είναι πολύ πρόσφατη. Οι απαρχές του βρίσκονται (όχι συμπτωματικά) σχεδόν ταυτόχρονα με το «νοίκιασμα» του νησιού από τους άγγλους αποικιοκράτες, δηλαδή το 1878. Οι εθνικές ταυτότητες που βλέπουμε σήμερα (αλλά και το αίτημα για ένωση με την Ελλάδα) όχι μόνο ήταν άγνωστες τότε (αναφορές σε Έλληνες και Τούρκους δεν υπάρχουν πριν την έλευση των άγγλων, παρά μόνο σε χριστιανούς και μουσουλμάνους) αλλά αντίθετα υπήρξαν παραδείγματα κοινής αντίστασης μουσουλμάνων και χριστιανών ενάντια στη φορολογία των τοπικών αρχόντων, Οθωμανών και εκκλησίας. Η εισαγωγή του εθνικισμού και ο διαχωρισμός του λαού προήλθε κυρίως από τους Άγγλους αποικιοκράτες, οι οποίοι ουσιαστικά και θεσμικά πλέον, οργάνωσαν τους εθνικούς διαχωρισμούς.

Οι αποικιοκράτες χρησιμοποίησαν τους εθνικούς μύθους για να εφαρμόσουν τη γνωστή τακτική του «διαίρει και βασίλευε» και να εδραιώσουν την κυριαρχία τους στο νησί. Ταυτόχρονα, οι ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι αστοί χρησιμοποίησαν τα εθνικά ιδεώδη για να προασπίσουν αρχικά τα οικονομικά τους συμφέροντα, αφού πρώτιστο μέλημα ήταν η άμυνα ενάντια στην «κομμουνιστική απειλή.» Στη συνέχεια χρησιμοποίησαν τον «πατριωτικό αγώνα» με σκοπό την κατάληψη των κενών που θα άφηνε η εγκατάλειψη της εξουσίας του νησιού από τους Άγγλους. Το φαινόμενο του εθνικισμού και των εθνικών μύθων είναι, και στην Κύπρο, ένα καλοφτιαγμένο ιδεολόγημα που χρησιμοποιείται από την εξουσία και το κεφάλαιο για να υπονομεύσουν

τα ταξικά κινήματα και οποιαδήποτε αντίσταση ενάντια στις επιλογές των κυρίαρχων. Τα δικοινοτικά εργατικά κινήματα των δεκαετιών '30 και '40, που ήταν ανταγωνιστικά στη Βρετανική εξουσία, πολεμήθηκαν από τους αστούς και των δύο κοινοτήτων, οι οποίοι χρησιμοποίησαν το εθνικό ιδεολόγημα για να τα αποδυναμώσουν, όπως έγινε στην περίπτωση των Οκτωβριανών, το '31.

Το παράδειγμα της Κύπρου είναι ένα από τα πολλά στην παγκόσμια ιστορία όπου το εθνικό πρόβλημα εμφανίστηκε και αφάνισε οποιοσδήποτε απόπειρες ταξικής/κοινωνικής σύγκρουσης, που είχαν αρχίσει να διαμορφώνονται από τα μέσα της δεκαετίας του '30. Η Κύπρος αποτελεί ισχυρό χαστούκι στη μαρξιστική ορθοδοξία που βλέπει τους εθνικούς και εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες ως τα πρώτα βήματά της ταξικής πάλης. Η αφοσίωση των ελληνοκύπριων συνδικαλιστών στο εθνικό όραμα της ένωσης με την Ελλάδα διέσπασε την κοινή δράση των δύο κοινοτήτων, (όπως ήταν οι εργατικοί αγώνες της δεκαετίας του '40, ο κοινός εορτασμός της πρωτομαγιάς του '48 κκ). Οι ηγεσίες των ε/κ και τ/κ συνδικάτων (ακόμα και του ΑΚΕΛ/ΠΕΟ) έστρεφαν τον αγώνα των εργαζομένων, όχι ενάντια στα αφεντικά, αλλά η μια κοινότητα ενάντια στην άλλη, για να μπορέσουν να πραγματοποιήσουν τα εθνικά οράματά τους.

Το έθνος είναι ο συνεκτικός δεσμός κυρίαρχων και καταπιεσμένων, αφεντικών και δούλων. Οι εθνικοί μύθοι εξυπηρετούν και διαϊωνίζουν την ταξική κοινωνία, αφού καλλιεργούνται από την αστική τάξη, έτσι ώστε τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα να θεωρούν ότι ο εχθρός τους βρίσκεται σε ένα άλλο έθνος, (στην προκειμένη περίπτωση πως ο εχθρός είναι η άλλη κοινότητα) και να μην στρέφονται ενάντια στα αφεντικά και τους εξουσιαστές που καθημερινά τους κλέβουν τη ζωή. Η εθνική ενότητα η οποία δημιουργείται, σημαίνει συναίνεση των καταπιεσμένων στην αφαίμαξη της ζωής τους, ταξική/κοινωνική ειρήνη, και μια κατάσταση κοινωνικής απάθειας απέναντι σε οτιδήποτε θυμίζει ταξική πάλη και κοινωνική δράση και αντίσταση.

Η ύπαρξη του κυπριακού προβλήματος σήμερα είναι ο κύριος πυλώνας του παραγόμενου εθνικισμού. Το κυπριακό με τη σειρά του δίνει λόγο ύπαρξης σε σχεδόν όλα τα πολιτικά κόμματα, τα οποία, από αριστερά μέχρι ακροδεξιά συμμετέχουν ενεργά στη διάχυση των εθνικών μύθων στην κοινωνία. Οι εξουσιαστές έχουν χρησιμοποιήσει μια πετυχημένη, σε γενικές γραμμές, στρατηγική όσον αφορά το κυπριακό. Με το να προβάλλεται συνέχεια στις ειδήσεις, να γίνονται συνεχώς συζητήσεις στα ραδιόφωνα, και να διδάσκεται η μονόπλευρη και εθνικιστική πλευρά των γεγονότων μέσα στα σχολεία, έχουν

καταφέρει να «κρύψουν» το κυπριακό πρόβλημα, κάνοντας την κοινωνία να το βαρεθεί. Έτσι, έχουν ωθήσει ένα μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας στο να πιστεύει πως η μόνη επιλογή που έχει είναι να διαλέγει ένα πολιτικό κόμμα ή ηγέτη, μέσα από τις εκλογικές διαδικασίες, για να την εκπροσωπή στις συζητήσεις και τις συνομιλίες για το εθνικό ζήτημα. Ταυτόχρονα, το κυπριακό που προβάλλεται ως το μέγιστο και σχεδόν μοναδικό πρόβλημα του τόπου δίνει την ευκαιρία στην πολιτική ηγεσία να περνά τις αντιλαϊκές της πολιτικές χωρίς την αντίδραση της κοινωνίας (και να αγνοεί παντελώς άλλα κοινωνικά προβλήματα) με πρόσχημα πάντα το κυπριακό.

Όσον αφορά το πώς θα έρθουν οι δύο κοινότητες κοντά, (απαραίτητη προϋπόθεση για να αναπτυχθούν κοινωνικά κινήματα ανταγωνιστικά στην εξουσία) αυτό δε θα γίνει με το άνοιγμα οδοφραγμάτων, ούτε με κομματικά πανηγύρια «ειρήνης και φιλίας», ούτε με μια λύση επιβαλλόμενη από τα πάνω. Συγκεκριμένα, το αίτημα για άνοιγμα των οδοφραγμάτων είναι παγίδα, που θηλημένα ή μη οδηγεί με ακρίβεια στην επισημοποίηση της διχοτόμησης ή διαφορετικά είναι η άλλη πλευρά του ίδιου νομίσματος. Το δίπολο Επαναπροσέγγιση (UNOPS, συνομιλίες κλπ) ή Διχοτόμηση (εθνικιστές, αίτημα για ένωση κλπ) με λογικές του στυλ «δεν είσαι μαζί μας είσαι «απορριπτικός» ή «προδοτής» αντίθετα πολώνει την κατάσταση στον ίδιο φαύλο κύκλο των «διαπραγματεύσεων» και των κομματικών τερτιπιών.

Οι ε/κ και οι τ/κ θα έρθουν πιο κοντά μέσα από τα κοινά βιώματα, και την αλληλεγγύη, μέσα από την κοινή δράση και αντίσταση, την οποία προσπαθούμε να κινήσουμε και να καταλύσουμε ως αναρχικοί και αγωνιζόμενοι άνθρωποι. Ο στρατός ως μηχανισμός εξουσίας προάγει τα εθνικά ιδεώδη και στις δύο πλευρές, την πειθαρχία, την υπακοή και την ιεραρχία. Στην Κύπρο υπάρχουν 6 στρατοί: ελληνοκυπριακός(Ε.Φ.), Ελληνικός(ΕΛΔΥΚ), τουρκοκυπριακός, Τουρκικός(ΤΟΥΡΔΥΚ), ΟΗΕ, Βρετανικός(NATO) και προσεχώς καναδικές βάσεις, και αναμένεται και η συγκρότηση του ευρωστρατού. Οι βάσεις που βρίσκονται σε εδάφη της Κύπρου έχουν παίξει αιματηρό ρόλο στους πολέμους που διεξάγονται στη Μέση Ανατολή για τα γεωστρατηγικά συμφέροντα των κυρίαρχων, σε συνεργασία με το κυπριακό κράτος. Μια ιδανική λύση από τα κάτω όπως την οραματιζόμαστε συμπεριλαμβάνει κατάργηση όλων των στρατών και κλείσιμο/διώξιμο των βάσεων(στην Κύπρο και παντού).

Η πραγματικότητα είναι πως δεν πρέπει να περιμένουμε τίποτε από τους κάθε λογής «ηγέτες» και «σωτήρες» που εμφανίζονται. Η πραγματικότητα είναι

πως η ουσία δεν βρίσκεται και ούτε ποτέ ήταν στο να επιλέξουμε ανάμεσα σε ένα ναι ή ένα όχι ενός σχεδίου που θέτουν οι κυρίαρχοι, όπως το Ανάν ή τη διζωνική-δικοινοτική ομοσπονδία. Η μόνη πραγματική λύση στο κυπριακό μπορεί να δοθεί από τους από κάτω: εκείνους που πραγματικά πλήττονται από τους διαχωρισμούς, και φυσικά χωρίς την εξουσιαστική διαμεσολάβηση των κοινωνικών σχέσεων. Πόσο περισσότερο στην Κύπρο, εδώ όπου οι κοινοί αγώνες και η κοινή αντίσταση απέναντι στην εκμετάλλευση και την καταπίεση υπήρξαν – και πολύ πρόσφατα μάλιστα, πριν εξαφανιστούν στο βόθρο του εθνικού ιδεολογήματος.

Ακόμα κι αν έρθει μια λύση φτιαγμένη από τους από πάνω, αυτή θα είναι στα μέτρα τους, ώστε να μπορούν να μας χειραγωγούν και να μας ελέγχουν ακόμα καλύτερα. Θα είναι κομμένη και ραμμένη για αυτούς, με την συνέχιση της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης, της καταστολής και του κοινωνικού ελέγχου. Θα εφεύρουν νέα ιδεολογήματα και θα χρησιμοποιήσουν στο έπακρο την γνωστή και δοκιμασμένη συνταγή των πλαστών διαχωρισμών του έθνους για να εδραιώσουν και να διαιωνίσουν την κυριαρχία τους. Φτάνουμε λοιπόν στο ερώτημα: θα περιμένουμε την λύση να έρθει από τους κυρίαρχους; Θα τους παρακαλούμε και θα τους ικετεύουμε να βρεθούν για «συνομιλίες λύσης»; Αφού το ξέρουμε, αυτοί θα κάνουν ό,τι τους συμφέρει καλύτερα. Η μόνη μας επιλογή είναι να αντισταθούμε, μέσα από δικοινοτικούς, κοινωνικούς και ταξικούς αγώνες, για την κατάργηση των συνόρων και των εθνικών διαχωρισμών, να επιτεθούμε στο σύστημα ιεραρχίας και εκμετάλλευσης που γεννάει αυτούς τους διαχωρισμούς, για μια ελεύθερη κοινωνία της αλληλεγγύης και της συνύπαρξης.

Ένωση Αναρχικών - enosianarxikon.blogspot.com

